

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 6/16
Luxemburg, 28 ianuarie 2016

Hotărârea în cauza C-375/14
Rosanna Laezza/Italia

O reglementare națională privind jocurile de noroc poate fi contrară principiului proporționalității dacă impune concesionarului să cedeze cu titlu gratuit echipamentele utilizate pentru colectarea de pariuri

Instanța națională trebuie să verifice proporționalitatea unei astfel de reglementări în raport cu împrejurările particulare din speță, precum valoarea de piață a bunurilor care fac obiectul cesiunii forțate

Legislația italiană prevede că desfășurarea activităților de colectare și de gestionare a pariurilor este condiționată de obținerea unei licențe de concesiune și a unei autorizații din partea poliției. Orice încălcare a acestei legislații poate fi sancționată penal.

În anul 2012, Italia a inițiat o procedură de cerere de ofertă în vederea atribuirii unor noi concesiuni. Proiectul de convenție de concesiune, împreună cu cererea de ofertă, prevedeau, printre altele, că în cazul expirării, al decăderii sau al revocării concesiunii, concesionarul avea obligația să cedeze cu titlu gratuit folosința bunurilor materiale și imateriale care constituiau rețeaua de gestionare și de colectare a jocului.

Stanley International Betting, societate britanică, precum și filiala sa malteză, Stanleybet Malta, își desfășoară activitatea în Italia în domeniul colectării de pariuri, prin intermediul unor centre de transmitere a datelor (denumite în continuare „CDT”). De aproximativ 15 ani, titularii acestor CDT își desfășoară activitatea în Italia pe baza unui raport de natură contractuală sub forma mandatului, fără să aibă nici licență de concesiune, nici autorizație din partea poliției¹.

În anul 2014, în urma unui control la sediul unui CDT administrat de doamna Rosanna Laezza și afiliat societății Stanleybet Malta, s-a constatat desfășurarea unei activități neautorizate de colectare de pariuri. Ca urmare, poliția a pus sechestru pe anumite echipamente utilizate pentru primirea și pentru transmiterea pariurilor.

Întrucât doamna Laezza a solicitat în justiție anularea sechestrului, Tribunale de Frosinone (Tribunalul din Frosinone, Italia) ridică problema compatibilității noilor concesiuni cu dreptul Uniunii, în special în privința obligației impuse noilor concesionari de a ceda, cu titlu gratuit, la expirarea, la decăderea sau la revocarea concesiunii, echipamentele utilizate pentru colectarea de pariuri.

În hotărârea pronunțată azi, Curtea de Justiție arată că obligația de cesionare nu pare discriminatorie, în măsura în care se aplică fără distincție tuturor operatorilor care au participat la procedura de cerere de ofertă inițiată în cursul anului 2012.

Curtea observă totuși că o astfel de obligație poate face mai puțin atractivă exercitarea acestei activități de colectare de pariuri. Astfel, riscul ca o întreprindere să fie obligată să cedeze, fără contraprestație financiară, folosința unor bunuri aflate în posesia sa poate să o împiedice să își

¹ În fața justiției italiene, cele două societăți au solicitat cu succes anularea ultimei proceduri de cerere de ofertă pentru concesiunile de jocuri de noroc și au obținut organizarea unei noi proceduri de cerere de ofertă în anul 2012 (a se vedea în legătură cu acest aspect Hotărârea Curții din 16 februarie 2012, Costa și Cifone, [C-72/10](#) și [C-77/10](#), comunicatul de presă [nr. 12/12](#), precum și Hotărârea Curții din 22 ianuarie 2015, Stanley International Betting Ltd și alții, [C-463/13](#), comunicatul de presă [nr. 10/15](#)).

rentabilizeze investiția și constituie, așadar, o restricție la libertatea de stabilire și la libera prestare a serviciilor, garantate de dreptul Uniunii.

Cu toate acestea, Curtea amintește că obiectivul referitor la combaterea infracționalității legate de jocurile de noroc este de natură să justifice restricții privind libertățile fundamentale, **cu condiția ca aceste restricții să fie proporționale, aspect care trebuie verificat de instanța națională.**

În cadrul obiectivului de combatere a infracționalității legate de jocuri, cesiunea obligatorie a echipamentelor utilizate pentru primirea și transmiterea pariurilor poate fi justificată prin interesul de a asigura **continuitatea activității legale** de colectare de pariuri pentru a limita dezvoltarea unei activități ilegale paralele.

În ipoteza decăderii sau a revocării contractului de concesiune, cesionarea cu titlu gratuit a utilizării rețelei de gestionare și de colectare a jocului către Administrația Autonomă a Monopolurilor de Stat (Agenzia delle dogane e dei Monopoli, ADM) sau unui alt concesionar, poate avea caracterul unei sancțiuni proporționale.

În schimb, în cazul în care încetarea activității intervine exclusiv în urma expirării concesiunii, principiul proporționalității nu este în mod necesar respectat, întrucât obiectivul continuității activității poate fi atins prin măsuri mai puțin constrângătoare (de exemplu cesiunea forțată a unor bunuri cu titlu oneros la prețul pieței).

Instanța națională va trebui, așadar, să verifice dacă principiul proporționalității este respectat ținând cont, printre altele, de valoarea de piață a bunurilor care fac obiectul cesiunii forțate.

În sfârșit, dispoziția care prevede că cesionarea cu titlu gratuit a folosinței bunurilor care constituie rețeaua de gestionare și de colectare a jocului intervine numai „la cererea expresă a ADM”, iar nu în mod sistematic, nu precizează condițiile și modalitățile în care o astfel de cerere expresă trebuie să fie formulată. Prin urmare, această dispoziție prezintă o lipsă de transparență care poate aduce atingere principiului securității juridice.

În orice caz, hotărârea de azi privește numai compatibilitatea cu dreptul Uniunii a obligației de cesionare cu titlu gratuit și nu poate fi analizată ca vizând repunerea în discuție, în ansamblul său, a noului sistem de concesiuni instituit în Italia în cursul anului 2012 în sectorul jocurilor de noroc.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708